

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969

1. הגדרות (תיקון: תשל"ב, תשל"ג)

בחוק זה -

"עבודות הנדסה בנאיות" - בנייה, לרבות בניית פנים, סלילת כבישים, הקמת גשרים, ביוב, ניקוז, בניית נמלים ובניית מפעלי מים; השרים רשאים לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, ענפים נוספים של עבודות הנדסה בנאיות לענין חוק זה; "קבלן לעבודות הנדסה בנאיות" - מי שקבל על עצמו עבודות אלה למען אחר, לרבות מי שמבצע עבודות כאמור על קרקע שבבעלותו או ברשותו לשם מכירה או השכרה; "השר" - שר השיכון.

2. חלוקה לענפי משנה (תיקון: תשל"ב, תשל"ג)

(א) השר רשאי בתקנות, בהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת, לחלק ענפים של עבודות הנדסה בנאיות לענפי-משנה, לשנות את החלוקה או לבטלה וכן למזג ענפי - משנה.
(ב) החלוקה של ענף לענפי-משנה לא יהיה בה כדי למנוע אדם מלהירשם לענף בכללותו, ומי שרשום בפנקס לענף בכללותו רשאי לבצע עבודות בכל ענפי המשנה של הענף.

3. פנקס קבלנים (תיקון: תשל"ב, תשל"ג)

(א) השר ימנה רשם שינהל את פנקס הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (בחוק זה - הפנקס).
(ב) הפנקס יכיל מדורים נפרדים לכל אחד מהענפים וענפי המשנה וכל קבלן יירשם במדור המכיל את הענף או ענף המשנה שבו הוא רשאי לעסוק.
(ג) מי שנרשם בפנקס יתן לו הרשם רשיון לתקופה שנקבעה ובו יצויין כל מדור שבו נרשם בפנקס.

4. רישום בפנקס (תיקון: תשל"ב)

(א) ואלה הזכאים להיות רשומים לענף:

(1) מי שרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים המתנהל על פי חוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958, ויש לו שנתיים נסיון בביצוע עבודות הנדסה בנאיות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת בקשתו להירשם בפנקס; (2) בוגר בית-ספר להנדסאים או לטכנאים מתוך רשימת בתי-ספר שנקבעו בתקנות ויש לו ארבע שנות נסיון בביצוע עבודות הנדסה בנאיות מתוך שמונה השנים שקדמו להגשת בקשתו להירשם בפנקס וכן מי שהוכיח בראיות ובמבחנים שקבע השר בהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת, שהוא הנדסאי או טכנאי ויש לו נסיון כאמור; (3) מי שהיה לפחות שש שנים מתוך שתיים-עשרה השנים שקדמו להגשת בקשתו להירשם בפנקס, מנהל עבודה בעבודות הנדסה בנאיות מהסוג שהוגדר על ידי השר בתקנות כסוג ראשון במעלה, והוכיח זאת בראיות או מבחנים שקבע השר כאמור; (4) מי שעבד כקבלן לעבודות הנדסה בנאיות שלוש שנים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו לתחילתו של חוק זה והגיש תוך שנה מיום תחילת החוק את בקשתו להירשם בפנקס ובלבד שמי שהיה במשך שלוש שנים האמורות חבר בארגון המסונף למרכז הארצי של ארגוני הקבלנים והבונים בישראל יראוהו כמי שעבד באותה תקופה כקבלן לעבודות הנדסה בנאיות; (5) תאגיד אשר שניים לפחות מחברי הגוף המנהל בפועל את עסקיו, ובסוגי תאגידים שנקבעו - לפחות אחד, ממלאים אחרי התנאים שבאחת מפיסקאות (1) עד (4), וכן שותפות אשר מהשותפים לפחות שניים, ואם היו בה רק שני שותפים - לפחות אחד, ממלאים אחרי התנאים כאמור; (6) תאגיד או שותפות או יחיד המעסיקים עובדים הממלאים אחרי התנאים שבאחת הפיסקאות (1) עד (4), במספר שנקבע בתקנות בהתאם לסיווגם של התאגיד או השותפות או היחיד, ושלא יפחת משניים, ובלבד שלא יהיו זכאים להישאר רשומים בפנקס אלא כל עוד הם מעסיקים עובדים כאמור; (7) מי שהיה שלוש שנים לפחות חבר בגוף המנהל בפועל תאגיד הרישום בפנקס או שותף לא מוגבל בשותפות הרשומה בפנקס והיה חבר כאמור ביום תחילת חוק זה.

(ב) ואלה הזכאים להיות רשומים לענפי משנה:

(1) הזכאי להירשם במדור של ענף מסויים שהוא מבקש להירשם לגבי ענף משנה שלו;
(2) מי שעיסוקו בענף משנה מסויים ואשר נתמלאו לגביו תנאים ומבחנים שקבע השר בתקנות, בהתייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת;

(3) בוגר בית-ספר או קורס מקצועי הנמנים עם רשימה של בתי-הספר או קורסים שנקבעו דרך כלל או לענף פלוני;

(4) תאגיד אשר מחברי הגוף המנהל בפועל את עסקיו לפחות שניים, ובסוגי תאגידים שנקבעו - לפחות אחד, ממלאים אחרי התנאים שבאחת הפיסקאות (1) עד (3), וכן שותפות אשר מהשותפים לפחות שניים, ואם היו בה רק שני שותפים - לפחות אחד, ממלאים אחרי התנאים כאמור.

5. רישום כפול

רשאי אדם להיות רשום ביותר ממדור אחד של פנקס הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, אם נתמלאו כל התנאים לרישום באותם מדורים כפי שנקבעו בתקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

6. ייחוד התואר

לא ישא אדם את התואר "קבלן לעבודות הנדסה בנאיות" או כל תואר דומה לו עד כדי להטעות ולא יתחזה אדם כקבלן לעבודות הנדסה בנאיות, אלא אם הוא רשום בפנקס (להלן - קבלן רשום).

7. סמכויות הרשם (תיקון: תשל"ג, תשל"ז)

(א) אלה התפקידים והסמכויות של הרשם:

(1) לקבל בקשות לרישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות;

(2) לרשום את הקבלנים בפנקס למדוריהם או לסרב לבקשת הרישום, לבטל רישום ולשנותו;

(3) לסווג את הקבלנים לפי הסוגים שנקבעו בתקנות, והכל לפי הכללים שנקבעו בתקנות.

(ב) לא ישתמש הרשם בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א) או לפי סעיף 8 אלא לאחר התייעצות בוועדה מייעצת שנתמנתה על-ידי השר מבין נציגיהם של מוסדות מדעיים שיש להם נגיעה לענפי הבנייה; השר ימנה את הוועדה לאחר התייעצות במועצת הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות האמורה בסעיף 12, ובלבד שלא ימנה לוועדה קבלנים רשומים.

8. פסלות לרישום וביטול רישום בפנקס (תיקון: תשל"ב, תשל"ז)

(א) אלה אינם זכאים לרישום בפנקס, ואם נרשמו יבוטל רישומם, בכפוף לאמור בסעיף 8א:

(1) פושט רגל, כל עוד לא שוחרר ותאגיד הנמצא בפירוק, למעט פירוק מרצון;

(2) מי שהורשע בעבירה שיש בה, בהתאם למבחנים שנקבעו בתקנות, כדי לערער מהימנותו להיות קבלן רשום או עבירה אחרת לפי פרק י' לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, שקבע לענין זה השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, וכל עוד לא עברו שלוש שנים מיום שנשא עונשו על אותה עבירה;

(3) מי שנהג דרך קבע בניגוד לנוהג המקובל במקצועו כפי שהוגדר בתקנות;

(4) תאגיד שמנהל ממנהליו הוא קבלן שרישום בפנקס בוטל לפי סעיף זה, זולת אם אותו מנהל פרש מתפקידו כמנהל תוך שלושה חדשים מיום ביטול הרישום;

(5) תאגיד שמנהל ממנהליו הורשע בפסק-דין סופי בעבירה כאמור בפסקה (2) אף אם המנהל עצמו לא היה רשום בפנקס, זולת אם אותו מנהל פרש מתפקידו כמנהל תוך שלושה חדשים מיום ההרשעה;

(6) מנהלו של תאגיד שרישום בוטל לפי פסקאות (2), (3), (4) או (5);

(7) מנהלו של תאגיד אם התאגיד הורשע בעבירה כאמור בפסקה (2) אף אם התאגיד עצמו לא היה רשום בפנקס.

(ב) בהליכים נגד מנהל תאגיד מכוח סעיף קטן (א)(6), או (7), לרבות בהליכים לפי סעיף 8א באותן העילות, יהא בזה משום הגנה טובה אם הוכיח המנהל שלא ידע על מעשה התאגיד שבגללו בוטל רישומו של התאגיד או על העבירה שבגללה הורשע התאגיד, או שנקט אמצעים סבירים למניעת הביצוע של מעשה או עבירה כאמור בידי התאגיד.

(ג) בסעיף זה -

"תאגיד" - לרבות שותפות;

"מנהל תאגיד" - חבר הגוף המנהל בפועל את עסקיו, ובשותפות - כל שותף למעט שותף מוגבל.

8א. אמצעי משמעת (תיקון: תשל"ז, תשל"ח)

(א) נתקיימו בקבלן רשום התנאים המפורטים באחת הפיסקאות (2) עד (7) שבסעיף 8(א), רשאי הרשם, אם ראה שדרגת החומרה שבמעשה או במחדל אינה מצדיקה את ביטול רישום הקבלן בפנקס, לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעי משמעת אלה:

(1) התראה;

(2) נזיפה;

(3) קנס בשיעור שלא יעלה על הקבוע בתקנות;

(4) התליית תקפו של הרישום בפנקס לתקופה שיקבע.

(ב) החליט הרשם על התליית תקפו של הרישום בפנקס, רשאי הוא לקבוע באותה החלטה שההתליה תהא על תנאי, כולה או מקצתה.

(ג) החליט הרשם על התליית תקפו של הרישום בפנקס על תנאי, לא תבוצע ההתליה אלא אם נתקיים בקבלן, תוך התקופה שנקבעה בהחלטת הרשם ושלא תפחת משנה אחת ולא תעלה על שלוש שנים (להלן - תקופת התנאי), תנאי המשמש עילה לנקיטת אמצעים לפי סעיף 8(א)(2) עד (7), ושנקבע בהחלטת הרשם, והרשם נקט נגדו אמצעים לפי סעיף זה (להלן - עבירה נוספת).

(ד) תקופת התנאי תתחיל מיום שהודע לקבלן על החלטת הרשם, זולת אם הרשם הורה אחרת.

(ה) קביעת העבירות הנוספות יכול שתהא בציון סוג של עבירות או בפירוט עבירה מסויימת, אם דרך תיאורן ואם דרך איזכור הוראת חוק; אוזכרה הוראת חוק והיא בוטלה לאחר מכן והוראה אחרת באה במקומה, יראו את החלטת הרשם כמאזכרת את ההוראה האחרת.

(ו) החליט הרשם על התליה בשל עבירה נוספת, לא יורה שההתליה תהא כולה על תנאי.

(ז) מי שנידון להתלייה על תנאי ונמצא אשם בשל עבירה נוספת, יצווה הרשם על ביצועה של ההתליה.

(ח) מצא הרשם את הקבלן אשם בעבירה נוספת ולא החליט בשל אותה עבירה על התליה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף קטן (ז) ובמקום לצוות על ביצועה של ההתליה, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע שבנסיבות הענין לא יהא צודק לבצע את ההתליה.

(ט) לא ישתמש הרשם בסמכות לפי סעיף קטן (ח) אלא בהחלטתו הראשונה שבה מצא את הקבלן אשם בעבירה נוספת.

9. ערר (תיקון: תשל"ז)

אדם הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשם לפי סעיף 7 או סעיף 8 רשאי לערור על כך לפני ועדת ערר שהוקמה כאמור בסעיף 10.

10. ועדת ערר

תוקם ועדת ערר וזה הרכבה:

(1) שופט בית-משפט מחוזי שמינהו שר המשפטים והוא ישמש יושב-ראש הוועדה;

(2) איש ציבור שמינהו שר השיכון שלא מבין עובדי המדינה;

(3) איש ציבור שמינהו שר העבודה שלא מבין עובדי המדינה;

(4) שני יועצים שמינו השרים, האחד על פי המלצת הארגון היציג של הקבלנים הרשומים והאחד על פי המלצת הארגון הגדול ביותר של פועלי הבנין במדינה; היועצים ישתתפו בדיוני ועדת הערר ויחוו דעתם, אך לא ישתתפו בהכרעה.

11. סמכויות עזר וסדרי דין

- (א) לוועדת ערר יהיו כל הסמכויות לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969.
(ב) ועדת ערר תקבע בעצמה את סדר הדין שלה במידה שלא נקבע בחוק זה או בתקנות לפיו.

11א. הודעה על הרשעה בפלילים (תיקון: תשל"ז)

בית-משפט שהרשיע קבלן לעבודות הנדסה בנאיות בעבירה שנקבעה בתקנות לענין סעיף 8(א)(2), לרבות בית-משפט שדחה ערעור על הרשעה כאמור, כולו או מקצתו, ימציא לרשם באמצעות היועץ המשפטי לממשלה העתק מפקס-הדין.

12. מועצת הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון: תשל"ב, תשל"ג)

(א) השר ימנה מועצה לעבודות הנדסה בנאיות ובה שבעה-עשר חברים (להלן - המועצה).

(ב) וזה הרכב המועצה:

- (1) אדם שמינה השר לשמש יושב-ראש המועצה;
- (2) חמישה נציגים של הארגון היציג של הקבלנים והבונים בישראל;
- (3) שלושה נציגים של גופים אחרים בעלי משקל בשטח הבנייה במדינה;
- (4) חמישה אנשי ציבור שנקבעו על-ידי השר לאחר התייעצות בארגונים ציבוריים שהם, לדעת השר, נוגעים בדבר;
- (5) שלושה נציגי הממשלה שנקבעו על-ידיה על פי המלצת השר.

(ג) תקופת כהונתה של המועצה היא שלוש שנים, ומותר לחזור ולמנות כל חבר בה לתקופה נוספת. נתפנה מקום של חבר במועצה מכל סיבה שהיא, ימונה לו חליף, כדרך שנתמנה החבר שמקומו נתפנה, עד לתום תקופת כהונתה של המועצה שאליה הוא מתמנה.

13. תפקיד המועצה (תיקון: תשל"ג)

המועצה תיעץ לשר בכל הנוגע לביצוע חוק זה, במידה שאין בחוק זה הוראות אחרות לאותו ענין.

14. עבודות העולות על היקף שנקבע (תיקון: תשל"ב, תשל"ג, תשל"ה)

(א) לא יבוצעו עבודות הנדסה בנאיות שהיקפן הכספי או מהותן המקצועית חורגים מהתחום שנקבע בתקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אלא על-ידי קבלן רשום שקיבל רשיון לפי סעיף 3(ג) לענפים או לענפי משנה של עבודות אלה.

(ב) בהיתר שנתנה הוועדה המקומית לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן - חוק התכנון), לביצוע עבודות הנדסה בנאיות שסעיף קטן (א) חל עליהן, יראו כאילו הוראת סעיף קטן (א) היא תנאי מתנאי ההיתר ועבודות הנדסה בנאיות לפיו יבוצעו בכל שלב משלביהן עד לסיומן בידי קבלן רשום בפנקס הקבלנים.

(ג) היה ליושב-ראש הוועדה המקומית, כמשמעותה בחוק התכנון, או למהנדס הרשות המקומית, או לרשם הקבלנים, יסוד סביר להניח כי מבצעים עבודת בניה בניגוד לתנאי ההיתר לפי סעיף קטן (ב), רשאי הוא לצוות בכתב על כל אדם הנראה לו אחראי לביצוע העבודה ועל כל העובד בשירותו, להפסיק מיד את הבניה כולה; צו כאמור (להלן - צו הפסקה מינהלי), בטל בתום 15 ימים מיום נתינתו, זולת אם לפני כן הוגש לבית-המשפט כתב אישום נגד האדם שאליה הופנה הצו.

(ד) הוגש כתב אישום לבית-המשפט כאמור בסעיף קטן (ג) יקבע בית-המשפט אם צו ההפסקה המינהלי יעמוד בתקפו עד תום ההליכים המשפטיים או לתקופה שיקבע, ורשאי הוא לקבוע בו תנאים ככל שייראה לו.

(ה) הרואה עצמו נפגע על-ידי צו הפסקה מינהלי רשאי להגיש בקשה לבטלו לבית - המשפט המוסמך לדון בעבירה שבגללה ניתן; אין בהגשת הבקשה כדי להתלות את תקפו של הצו.

(ו) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה או אינו מקיים צו הפסקה מינהלי, דינו - קנס 20,000 לירות וקנס נוסף 1,000 לירות או מאסר 7 ימים לכל יום שבו נמשכה העבירה אחרי המצאת צו ההפסקה המינהלי.

(ז) הוראות סעיף זה באות להוסיף על סמכותו של בית-המשפט על פי פקודת בזיון בית-המשפט ועל האמור בסעיף 16 לחוק זה.

14.א. פטור (תיקון: תשל"ב)
קבלן שמקום עסקו מחוץ לישראל ואין לו מקום עסקים רשום בישראל, רשאי השר לפטור אותו מתחולת חוק זה לגבי ביצוע עבודות הנדסה בנאיות שבגדר מכרז בין-לאומי שהוא מבקש להשתתף בו.

15. פרסום מינויים
כל מינוי לפי חוק זה יפורסם ברשומות.

16. עונשין
מי שעשה אחת מאלה -
(1) ביצע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לאמור בחוק זה;
(2) השתמש בתואר קבלן לעבודות הנדסה בנאיות בלי שהוא זכאי לכך על פי הוראות חוק זה - דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 5,000 לירות.

17. ביצוע ותקנות (תיקון: תשל"ג)
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם המועצה, ולענין פסקה (3) - גם באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו, ובכלל זה תקנות בדבר - (1) סוגים שונים של קבלנים רשומים לפי הידע המקצועי, הנסיון, היכולת הכספית והציוד העומדים לרשותם, או לפי מבחנים אחרים שנקבעו בתקנות כאמור; (2) דרכי המעקב אחרי שינויים במבחנים שעל פיהם יחולו שינויים גם בסיווגם של הקבלנים הרשומים;
(3) האגרות שישולמו בעד הרישום בפנקס.

18. הוראות מעבר (תיקון: תשל"ג)
יחידים או גופים שעסקו כקבלנים בעבודות הנדסה בנאיות ערב פרסום חוק זה ברשומות, יהיו רשאים להמשיך בעיסוקם לאחר תחילתו של חוק זה, עד שהשר יקבע בצו תנאים ומועד סופי לרישומם בפנקס, ובלבד שמי שהתחיל בביצוע עבודה פלונית לפני המועד שנקבע כאמור יהיה רשאי לסיימה.

19. תחילה
תחילתו של חוק זה בתום ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות.